

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L. 1.250

Letna naročnina . . . . . L. 2.500

Letna inozemstvo . . . . . L. 3.500

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXI. - Štev. 28 (1058)

Gorica - četrtek, 10. julija 1969 - Trst

Posamezna številka L 50

Cerkev prihodnosti

Belgijski kardinal Leon Suenens je bil na zadnjem koncilu eden izmed njegovih moderatorev. Znan je po svoji globoki teološki izobrazbi, po svoji naprednosti, pa tudi po svoji preprostosti in zvestobi do Cerkev. Ze pred leti je vzbudila pozornost njegova knjiga o prilagoditvi življenja redovnic sodobnemu svetu, lani pa njegova knjiga o soodgovornosti v Cerkv. Nedavno je pa kardinal Suenens znova vzbudil splošno pozornost. Uredniku francoske revije »Informations catholiques internationales« je dal izjave, ki so odjeknile po vsem svetu in opozorile javnost na vrsto zadev, ki jih bo morala Cerkev v neposredni prihodnosti rešiti, če bo hotela biti kos svojemu poslanstvu.

RAZLIČNO POJMOVANJE CERKVE

Ne da se zanikati: v Cerkv se res čuti neka napetost. V Rimu Cerkev se vedno preveč pravno pojmuje. Zato jih skrbi, da ne bi prišlo do ločitev. Bolj proč od središča krščanstva pa gledajo na Cerkev bolj kot na zakramentalno skupnost in jo evangeljsko tolmačijo. Gre torej za različno gledanje na Cerkev.

Resnica je v sredi. Cerkev je treba poimenovali istočasno kot zgodovinsko in evangeljsko dejstvo. V Cerkv mora biti edinstvo, a v različnosti. Ta različnost prihaja do izraza v duhovnosti, v bogoslužju, v teologiji, v pravu, v načinu dušnega pastirstva. Zal smo zahodnjaki vse preveč nagnjeni k temu, da gledamo v Cerkv predvsem organizirano družbo. To pa je daleč premalo.

Zadnji vatikanski cerkveni zbor je sicer priznal kolegialnost škofov, ki s papežem in pod njegovim vodstvom vladajo Cerkv. V praksi pa je še vedno tako, da se pojmuje papeška služba kot edina odgovorna za Cerkev. Pa bi bilo veliko bolj v duhu zadnjega koncila, če bi se Rim redno posvetoval s škofovskimi konferencami in skušal zvrediti za njih mnenje. Tudi psihološko je važno, da pri okrožnicah in važnejših ukrepih sodelujejo škofje s papežem. Papež je res glava Cerkv, toda glava ne sme biti nikdar ločena od ostalega telesa.

Tudi škofje bi morali tako v teoriji kot v praksi priznavati, da ni mogoče več cele vrste problemov reševati avtoritarno, na svojo roko, brez sodelovanja duhovnikov in laikov. Zadnji koncil je pokazal, da se Cerkev prične s krstom pri vernikih. Odtod tudi izvirajo nove oblike povezanosti med škofom in božjim ljudstvom. Zato bodo gotovo imeli v prihodnje verniki aktivnejšo vlogo tudi pri izbiri škofov.

KONCIL NI KRIV SEDANJH TEZAV

Nekateri krivijo zadnji koncil za vse težave, ki so se zadnji čas pojavile v Cerkv. Nič bolj neresničnega kot to mnenje.

Koncil je bil kakor močno sonce, ki je začelo topiti ledenike, kateri so se v zadnjih stoletjih v Cerkv izoblikovali. Ta led ni dopuščal novega življenja. Cerkevna zakonodaja je postala zastarela, metode dela starinske, nesodobne. Danes vidimo, da so latinska mašna besedila bila kakor Noetov plašč in pokrivala negibnost in preživele oblike življenja. Ni dovolj, besede samo prevajati; treba je uvesti nov način izražanja, saj današnji človek drugače živi, misli in vrednoti kot nekdanji. Tudi teološki raziskovalci so bili v mnogih ozirih preveč ovirani pri svojem težkem delu.

Na splošno smo grešili z lenobo, brezbriznostjo, nedelavnostjo, s pomanjkanjem domišljije tudi. Ko se danes vsega tega zavedamo, vidimo, da je že pozno. V življenju redovnikov, v pojmovanju žene in zakonskega življenja bo treba več prožnosti in drugačnega gledanja.

Posledica vsake odjuge so plazovi in hudourniki, ki odnašajo s seboj kamenje, drevje, podirajo hiše in uničujejo polja. Neki nered je tedaj neizogiben. Vse to pa mora biti le začasno. Redu v Cerkv se ne moremo odpovedati. Zato je treba pravil in zakonov. Le sodobni morajo biti. Avtoriteta je v Cerkv nujna. Zahteva jo

evangelij. Izvajati pa jo je treba tako kot to terja sedanji čas. Gre le za to, ali naj se hudournik zajezí ali pa se ga zajame in usmeri v strugo. Drugo je gotovo bolj pametno.

Danes jih je v Cerkv mnogo, ki oporekajo. Nekateri so z njo prelomili in jo napadajo od zunaj, drugi pa znotraj Cerkv opozarjajo, kakšna naj bi bila po Kristusovi zamisli. Zele, da bi bila brez madeža. Obsojajo sklerozo njenih voditeljev in članov, ne pa reda samega. Obsojajo avtoritarnost, ne pa avtoritete. Obsojajo enoličnost, ne pa enotnosti. Obsojajo juridizem, ko prevladuje črka mesto duha, ne zavračajo pa zakona. Oporekanje v Cerkv predvsem znači, da je treba odstraniti vse, kar se ne sklada z evangelijem, s svobodo božjih otrok, s krščanskim bratstvom. Teh protestnikov se ne smemo bati, treba jih je le pravilno usmeriti.

RIMSKA KURIJA, KARDINALI IN NUNCIJI

Najprej je treba povedati, da ne smemo zamenjavati papeža s papeškimi uradi. Zgodovinske razmere so te urade ustvarile in jim dale svojski način dela. Ti uradi so danes dostikrat predmet kritike, ne papež sam. Dejstvo je, da bi bilo treba danes marsikaj iz njih odstraniti, kar se je preživelo, in uvesti, kar spada k modernemu načinu dela. Ne bi škodovalo zgledeovati se po Organizaciji Združenih narodov. Rim bi lahko postal še večje središče sveta, če bi se izvedla večja decentralizacija.

Papež postaja vedno bolj ne le osrednja osebnost škofovskega zbora, temveč tudi vedno bolj glavna osebnost krščanskih veroizpovedi na sploh in celo osrednja osebnost vseh, ki verujejo v Boga. Taka osebnost bi morala imeti ob sebi mnogo prožnejšo kurijo kot je sedanja.

Prej ali slej bo treba najti nov način volitve papeža v okviru škofovske kolegialnosti. Je res vprašanje, koliko je stoletni običaj voliti papeža potom kardinalskega kolegija še v duhu drugega vatikanskega cerkvenega zbora. Se vse preveč je kardinalov Italijanov. In mnogi so že sila priletni. Splet drugi so postali kardinali in znak priznanja. To in podobno kliče k razmišljanju in k preureditvi te ustanove. Napačno bi bilo trditi, da je kardinalski kolegij zadeva le papeža, ne pa vse Cerkv.

Delikatna je tudi služba nuncijs. Nuncijs, kot je sedaj, ima dvojno poslanstvo: diplomatsko in dušnopastirsko. Kot diplomat predstavlja Vatikansko državo pri raznih vladah, kot dušni pastir pa drži zvezo s škofi dotične države in varuje cerkveno pravo.

Danes mnogi mislijo, da bi bilo bolj prav, da bi Vatikan predstavljal kak laik. Res je težko uvideti, zakaj je za to funkcijo potrebno škofovsko posvečenje. Ponekod ljudi moti tudi to, da se papežev zastopnik pogovarja z vladami, ki stiskajo ljudstvo. Menijo, da bi se moral pogovarjati tudi s predstavniki zatiranih.

Pa tudi dušnopastirska vloga nuncijs je izpostavljena kritiki. Odkar imajo škofovske konference več pristojnosti, ne bi bilo bolj naravno, da se škofje kar naravnost, brez nadzornika, pogovarjajo z Rimom? Razen tega si ljudje želijo, da bi bil nuncijs v vsaki državi tako izbran, da dobro pozna jezik in razmere tistega naroda. Bil bi naj predvsem človek zveze, ne pa toliko nadzornik. In pa: ali je res umestno, da je nuncijs skoro vedno Italijan?

***

Kot vidimo, bo morala Cerkev v bližnji prihodnosti rešiti niz silno važnih vprašanj. Nikakor pa ne smemo zaradi tega postati pesimisti. Kristjan je mož vere, pri veri je treba zaupanja, upanje pa vodi v ljubezen. Zgodovina Cerkv je en sam dolgi veliki teden. V človeku je greh in sila pekla so na delu. Toda v Cerkv živi vstali Kristus. Nanj se je naslanjal sv. Pavel, ko je dejal: »Vem, komu sem zapuhal« in nanj se moramo oslanjati tudi mi.

Italijanski socialisti so se ponovno razšli

Ze dalj časa je na obzorju italijanskega političnega življenja vladala negotovost zaradi nejasnosti in neodločnosti v vrstah Italijanske socialistične stranke - PSI, nastale iz nekdanjih socialdemokratov in Nennijevih socialistov. Po združitvi pred nekaj leti so združeni socialisti kar dobro vodili medsebojne odnose v novi stranki, potem ko se je od nekdanjih Nennijevih pristašev ločil skrajno levičarski del z Vecchietijem in Bassom in se organiziral v PSIUP. V novi združeni socialistični stranki, najprej PSU nato PSI, se je pa vedno bolj uveljavljala struja, ki jo je vodil poslanec De Martino, prej tajnik stranke in končno tudi podpredsednik vlade. Ta je že meseca maja postavila vrsto zahtev, ki so vzbudile v vrstah drugih struj nevoljo in ostre kritike. Samo intervencija predsednika stranke Nennija je mogla takrat odgoditi usodne korake, ki so prav maksimalistične zahteve De Martinove skupine kazale na nevarno možnost novega razkola.

Do tega pa je prišlo v zadnjih dneh. Socialistično vodstvo je konec prejšnjega tedna zasedalo v

Rimu in se znašlo ob koncu pred dvema resolucijama, ki sta izražali nasprotna stališča stranke. Prvo je predložil Nenni, drugo De Martino z nekaterimi pristaši (Mancini, Giolitti, Viglianesi), tretjo pa levičarski eksponent Lombardi. Vsa pozornost se je osredotočila na prvih dveh dokumentih, ki sta v resnici predstavljala glavne smeri v socialistični stranki. Glasovanje o obeh omenjenih resolucijah je bilo usodno za Nennija, saj je njegova resolucija propadla (52 glasov proti 67), medtem ko je De Martino odnesel za svojo resolucijo 58 glasov. Predsednik stranke Pietro Nenni, ki je obenem zunanji minister, je po glasovanju ves zagrenjen zapustil dvorano in kmalu zatem odložil predsedstvo stranke. Kasneje je sporočil predsedniku vlade Rumorju svoj odstop na mesto zunanjega ministra.

Glavna opozicijska struja proti De Martinovi politiki pa je v stranki že dolgo časa imela svoje eksponente v dosedanjem tajniku Ferriju ter v osebnostih nekdanje socialne demokratske stranke. Med slednje so spadali zlasti Ta-

nassi, Preti, Lupis, ki so prvi podali tudi ostavko z ministrskih položajev v vladi in s tem praktično povzročili vladno krizo. Ta skupina je zbrala vse najvidnejše socialne demokrate in ob izidu glasovanja sklenila, da zapusti socialistično stranko PSI in ustanovi novo politično stranko »Partito socialista unitario« - PSU. Za njene tajnika je bil takoj določen poslanec Ferri.

Nova stranka enotnih socialistov je uspela zbrati v svoje vrste kakih trideset poslancev in dvanajst senatorjev. V Rimu je takoj formalno določila lastno organizacijo in strankine organe ter poslala pozdravno poslanico predsedniku republike Saragatu. Državni poglavar je v odgovor izrazil svojo pozornost novi stranki, ki jasno proglašuje ideale demokracije in svobode. Lahko tudi zatrdimo, da je stranka enotnih socialistov v glavnem naslednica socialdemokratske stranke PSDI, tako po svojih predstavnikih kakor tudi po svojem jasnem programu. Zavzema se namreč za popolno odmaknjenost od komunistov, s katerimi ni mogoče sodelovanje, ter obtožuje PSI postopnega popuščanja komunistični partiji. To je zatrdil prav bivši minister Preti ter s tem opozoril na nevarne težnje v vrstah Italijanske socialistične stranke - PSI.

Novi razkol med italijanskimi socialisti je seveda bistveno spremenil lice političnega življenja v Italiji in globoko pretresel temelje same leve sredine. Prva večja posledica krize v socialističnem taboru je odstop Rumorjeve vlade, ki je lahko živela le v sklopu dogovorov med partnerji. Ko je eden izmed teh doživel notranji razkol, je pač tudi vlada sama izgubila svojo »ratio essendi«, svoj smisel obstoja, in zato je Rumor predal predsedniku republike svoj mandat. Odstopil pa je tudi predsednik poslanske zbornice socialist Pertini, ki je prav tako izrazil, da njegov mandat ne more več izražati prejšnje večine. Toda zbornica poslancev ga je znova potrdila na njegovem mestu. Tako lahko zaključimo, da je celotno politično življenje v Italiji doživelo težko krizo.

Politični predstavniki raznih strank so seveda po svoje komentirali najnovejše dogodke. Skrajna leviča, komunisti ter proletarski socialisti, že izraža nujnost neke nove večine, ki naj bi šla od komunistov do levičarskih katoličanov. Tajnik liberalne stranke Malagodi je izrekel predstavnikom nove stranke enotnih socialistov priznanje za pogum, ki so ga pokazali v ponovnem jasnem zadržanju do komunizma. Krščanski demokrati pa so še precej previdni, saj imajo sami v svojih vrstah podobne probleme, ki so privedli do razkola v socialistični stranki.

Ni še jasno, kam bo novi položaj pripeljal. Nedvomno pa pomeni zadnji razvoj resno kritično fazo v italijanskem političnem življenju, ki je že tako pogojeno po socialnih in ekonomskih kontestacijah. Vseeno pa lahko vidimo v koraku demokratskih socialistov zavestno priznanje dosedanje nehomogenosti v italijanski socialistični stranki, istočasno pa tudi voljo za odločno obrambo idealov demokracije in svobode proti vsakemu omahovanju in simpatiziranju s komunisti.

Zapostavljena Slovenija

Slovenija je glede važnosti svoje prometne lege ena prvih dežel v Evropi. Čez slovensko ozemlje je najlagodnejši prehod iz severne Italije v vzhodno Evropo in obratno. Najboljši dokaz za to je dejstvo, da je leta 1967 prekorčilo meje slovenske republike skoraj 37 milijonov potnikov, tujih in jugoslovanskih. Pa niso v tej številki upoštevani pešci, kolesarji in mopedisti, prav tako ne maloobmejni promet (12 milijonov). Upoštevana tudi ni meja s Hrvaško, ker na njej ni kontrole. Leta 1968 pa je bilo potnikov še več.

Ze večkrat smo zapisali, koliko težav ima Slovenija pri gradnji in modernizaciji avtomobilskih cest, železniških prog in koprskoga pristanišča. V Beogradu kažejo kaj malo razumevanja za slovenske potrebe, večkrat pa jim celo nasprotujejo. Se dosti slabši pa je slovenski položaj v letalskem prometu, zlasti mednarodnem, kar pa je naši javnosti manj znano.

SLOVENSKO LETALSTVO SE NE MORE RAZVITI

Slovenija je šele pred nekaj leti dobila moderno letališče v Spodnjem Brniku (vzhodno od Kranja). V Ljubljani so v zvezi z letališčem ustanovili letalsko družbo »Adria-Aviopromet«, ki pa ne sme imeti rednih prog in se lahko ukvarja samo s pogodbenim (charterskim) prevozom izletnikov in blaga. Zaradi teh omejitev je letalska družba zašla v velike težave in se je končno rešila propada z združitvijo z nekim beograjskim podjetjem. Edina letalska družba z rednimi programi je JAT (Jugoslovanski aerotransport) s sedežem v Beogradu. Ta ima torej popoln monopol.

Iz mednarodnega in domačega letalskega pregleda za letošnje poletje, ki ga je izdal JAT, je razvidno, da je v vsej državi šestnajst letališč. Od teh je samo eno v Sloveniji; Hrvaška razpolaga s petimi (Zagreb, Pulj, Zadar, Split, Dubrovnik), Crna gora s štirimi, Bosna in Hercegovina z dvema (Sarajevo, Mostar), Makedonija z enim (Skopje), Srbija z dvema (Beograd in Priština).

Zapostavljenost Slovenije pa se ne vidi samo v številu letališč, ampak tudi v zvezah. Ljubljana je v zimski dobi povsem odrezana od sveta, v turistični sezoni pa ima vsakodnevne direktne zveze le z Beogradom in enkrat na teden z Dubrovnikom, z drugimi jugoslovanskimi mesti pa ne. Kdor hoče priti iz tujine z letalom v

Ljubljano, mora iti v London, Amsterdam ali Prago. Drugih zvez ni in še to so samo enkrat na teden.

Zanimivo je, da je iz Zagreba moč leteti v vsa jugoslovanska mesta — razen v Ljubljano. Ker ima Zagreb pogostne zveze, tudi večkrat na teden, s številnimi evropskimi mesti (Rim, Milan, Zürich, Stockholm, Amsterdam, Pariz, London, Bruselj, Berlin, Frankfurt, München, Praga), se mora slovenski potnik, če hoče v ta mesta potovati, peljati z vlakom ali avtom do Zagreba. Diskriminacija je tu očitna.

Slovinci imajo škodo tudi zaradi tarif. Proga čez Amsterdam in Prago (kamor se edino lahko gre z Brnika), je dražja kot preko Italije, Švice ali Francije. Celo Celovec, ki po številu prebivalstva zaostaja za Mariborom, ima mednarodno letališče. Slovenci izseljenec, ki se želi z letalom peljati v domovino, se mora zaradi cene in drugih težav odločiti za Trst (Ronke), Celovec, Gradec ali Zagreb, čeprav ima Ljubljana letališče tik pred nosom.

PREVEČ MOLČIMO

Slovinci smo že iz preteklosti preveč vajeni zapostavljanja na pre mnogih področjih, tako da nas niti ne pretrese, če se nam godi krivica. Tudi o problemu slovenskega letalstva časopisi le malo pišejo. Pred kratkim je sicer neki slovenski poslanec sprožil debato o tem problemu v beograjskem zveznem parlamentu, a brez uspeha. Neslovenskim poslancem se ni zdelo važno razpravljati o tej zadevi.

Uspehov s slovenske strani pa ne bo, dokler bodo Slovenci kot doslej trpeli na pomanjkanju pravega narodnega ponosa in borbivosti za svoje narodne pravice. In če jim doma manjka svobode in morajo večkrat molčati ali pa ne morejo nastopiti dovolj odločno, je dolžnost nas zamejskih Slovencev, ki na pomanjkanju svobode gotovo ne trpimo, da dvignemo svoj glas in podpremo upravičene zahteve Slovencev v matični domovini.

Amerikanci zapuščajo Južni Vietnam

Prvi oddelek ameriške vojske je zapustil Južni Vietnam. Gre za 840 vojakov, ki so jih odpoklicali iz dežele. To je prva skupina, kateri bodo sledile še druge, kot je sklenil predsednik Nixon.

Začenjajo se sinode

Ze tridentinski cerkveni zbor (1545-1563) je izrazil željo, naj bi bila v škofijah vsako leto sinoda. Predvidel je na njih tudi udeležbo laikov. Prve sinode so marsikatero misel in sklep koncila tudi izpeljale. Vendar je delovanje sinod pozneje opešalo. Dejstvo pa ostane, da so sinode, posebno pokrajinske, v zgodovini Cerkev odigrale pomembno vlogo. Nič čudnega torej ni, če so začeli po zadnjem vesoljnem cerkvenem zboru po raznih krajih sveta z večjo vno spet prirediti sinode, pokrajinske ali škofijske.

Prvi so se zganili Nizozemci. Koncilске sklepe je treba uresničiti, so rekli. Kakor je vesoljna Cerkev na vesoljnem koncilu razmišljala o sebi, tako naj v okviru svoje dežele nizozemski katoličani razmislijo svoje razmere, svoje naloge in svoje možnosti. Iščejo naj načine, kako krščansko živeti v sodobnih razmerah. Zasnovali so svoj »narodni koncil«, ki se ga udeležujejo vse nizozemske škofije. Nedavno so končali že četrto zasedanje tega koncila.

Avstrijski katoličani so se — morda zaradi posebnosti avstrijskega ozemlja in razdeljenosti na dežele — odločili za tradicionalne škofijske sinode. Seveda bi tokrat imele te sinode poseben pomen: uresničiti koncilске sklepe. Sinoda dunajske nadškofije je že imela nekaj zasedanj. Kakor na Nizozemskem tudi na Dunaju pri razpravah zavzeto sodelujejo katoliški laiki. Prav tako sta sinodo začeli linška in salzburska škofija. Sinodo je napovedala tudi škofija v Celovcu. Zelim, da bi koroški Slovenci mogli na njej v vsej prostosti in enakopravnosti ter pravičnosti sodelovati.

V Nemčiji so se odločili za drugo obliko sinod. Izvedli naj bi tradicionalno zahodnonemško sinodo, ki bi bila skupna za vse škofije Zahodne Nemčije. Zdi se jim potrebno razmisлити najprej skupne probleme katoliške Cerkev na tem ozemlju, ki sestavlja posebno gospodarsko, kulturno in politično skupnost. Sele potem bodo mogle posamezne škofije koncilске smernice uresničiti v svojih razmerah. Sinodo že pripravljajo. Škofje so

izbrali za to akcijo vrsto raznih izvedencev, ki ji bodo dali na voljo nemalo izkušnje nemškega organizacijskega genija.

V Franciji je aprila končala sinoda škofija v Rouenu. Ta sinoda je bila za Francoze nekako poizkus in so jo zato pozorno zasledovali. Vodstvo škofije je postopoma skušalo vedno bolj pritegniti k sodelovanju na sinodi tudi neuhovnike. Škof sam je na dvajsetih krajih vodil pogovore laikov in duhovnikov, ki so pripravljali gradivo za razprave na sinodi. Tako so v škofiji ustanovili 800 dejavnih skupin vernikov. Vsaka skupina je izvolila svojega zastopnika za sinodo. Podobno kot na Nizozemskem in drugod so tudi tu skušali zvedeti za mnenje čim večjega števila vernikov o raznih zadevah verskega življenja v škofiji.

V Svici so sprejeli svojevrstno obliko sinodalne aktivnosti. Vsaka škofija bo imela sinodo posebej, pripravljajo pa jih skupno.

Od 15. do 25. maja je bilo prvo zasedanje pokrajinske sinode indijskih škofij. Ta sestanek škofov ter zastopstva duhovnikov in vernikov v Bangalore, »prestonici lakote«, ocenjujejo kot najpomembnejši dogodek katoliške Cerkev v Indiji po obisku papeža Pavla VI. v Bombayu leta 1964. V skupnem pastirskem pismu so indijski škofje napovedali pomen te sinode: obnoviti indijsko katoliško Cerkev v duhu smernic 2. vatikanskega cerkvenega zbora. Temeljni problem indijske Cerkev je opustiti evropske načine delovanja in začeti misliti povsem samostojno. »Cerkev v Indiji — pravijo škofje — mora biti Cerkev, ki je zakoreninjena v indijskih tleh; združevati se morajo v njej različni jeziki, kulture in načini življenja; ta Cerkev mora biti soudeležena na upanju, trpljenju in pobudah indijskega ljudstva; biti mora odprta svetu in ceniti mora vse pozitivne vrednote indijske civilizacije.« Na zasedanju te sinode se je zbralo 3000 udeležencev. Večina je bilo laikov: učiteljev, zdravnikov, visokošolcev, katehistov, časnikarjev in zastopnikov organizacij.

la s pisanjem, ki ga vsebuje brošura »Po moč razlaščenec v Dolini«.

Na prvi razpravi pa je prišlo do presenečenja. Dr. Agneletto se sploh ni javil na sodišču. Sodni uradnik je povedal, da dr. Agneletto ni hotel sprejeti vabila na razpravo. Sodniki in javni tožilec pa so ugotovili veljavnost dostavitve. Tedaj je sodišče imenovalo dr. Agnelettu uradnega branilca in razprava je bila odložena.

Slovenske tržaške kroge, ki jim je znano ozadje v zvezi z vsebino brošure, je Agnelettova odklonitev sodnega poziva začudila, kajti na razpravi bi avtor imel možnost ponoviti in dokazati svoje trditve.

Razstava v »Kraški hiši«

V »Kraški hiši« v Repnu so v petek odprli razstavo ljudskega slikarstva na steklu. Razstavo sta organizirala zadruga »Naš Kras« in Etnografski muzej iz Ljubljane. Otvoritev so se udeležili predstavniki tržaških umetniških, političnih in gospodarskih krogov ter dr. Boris Kuhar in dr. Gorazd Makarovič iz ljubljanskega Etnografskega muzeja.

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Nedelja: 18.00 Winnetou, film.
Ponedeljek: 19.20 Skrivnosti prozornih globin, sov. film. 20.35 Dr. Ivan Vošnjak: »Lepa Vida«, tv drama. 21.40 P. Hindemith: 8 skladb za godalni kvartet.
Torek: 18.40 Po Sloveniji. 20.35 Cesta, italijanski film.
Sreda: 14.00 Start Apolla 11. 18.30 Velika pustolovščina, film. 20.35 G. Verdi: Traviata, opera. 22.25 Filmski festival v Berlinu.
Četrtek: 17.45 Polet Apolla 11. 18.45 Studentje v uniformi. 20.35 Sodobne baletne miniature, prenos amer. baleta Glenn Tetley Dance Company.
Petek: 17.45 Polet Apolla 11. 18.15 Mladinski koncert iz Celja. 19.00 Po Sloveniji. 19.20 Naša sosedna Italija. 20.35 Carovnik iz Oza, am. film.
Sobota: 17.45 Polet Apolla 11. 18.00 Nove melodije, narodno-zabavna glasba. 18.30 Disneyev svet. 20.35 Evropa pleše, prenos iz Velenja. 21.35 Apollo 11. Pogled na mesec med drugim krogom. 22.05 Inšpektor Maigret, film.

Poročeni diakoni v Nemčiji

V Vzhodni Nemčiji je že na delu 140 diakonov. Ni znano, kje so bili posvečeni in kdaj. So pa vsi poročeni in imajo vsak svoj poklic.

SV. IVAN

Ob zaključku prve sezone v našem novem domu

Dne 15. junija smo zaključili prvo sezono v našem novem domu, ki je odprl vrata 24. novembra lani. Na odru je bilo dvajset večjih nastopov. Sezono je zaključila slovenska osnovna šola pri Sv. Ivanu z zelo skrbno pripravljeno in posrečeno šolsko prireditvijo. Osnovna šola je nastopila vsega skupaj trikrat, in sicer ob otvoritvi, na materinski dan 23. marca in v lastni režiji 15. junija. Domači cerkveni pevski zbor je nastopil ob otvoritvi in 8. decembra na taboru Slovenske prosvete, ki je bil lani v našem domu. Dne 8. decembra so pri nas peli tudi cerkveni pevski zbor iz Mačkovej, moški zbor Fantje izpod Grmade in zbor slovenskih skavtinj; na istem taboru je svetovivanska mladina recitala iz svojih del, Slovenski oder pa je prvič igral Pregljeve »Božje mejnike« (dramatiziral Jože Peterlin). Dne 22. decembra so gojenke in tečajnice šolskih sester priredile božičnico, dr. Sah pa je pokazal diapozitive z romanja po Sveti deželi. Dne 2. februarja nas je obiskal »Veseli trio« iz Doline, gđ. Furlanova nam je z diapozitivi odkrivala zanimivosti iz Fatime in Lurda. V februarju so nastopili pri nas še narodno zabavni ansambel »Rokovnjači« iz Ljubljane, g. Vinko Zaletel z diapozitivi in zvočnimi vložki iz svojega potovanja po južni Aziji (Hongkong), 9. februarja je Apostolstvo sv. Cirila in Metoda proslavilo v naši dvorani 1100-letnico smrti sv. Cirila. Dne 13. aprila je pri nas recital gledališki umetnik Stane Raztresen Slovenske balade in romance, 4. maja je uprizorila goriska dramska šola z mešanim zborom »Lojze Bratuž« Baragov oratorij in je ob tej priložnosti nastopil moški zbor »Mirko Filej«. Dne 1. junija so nas razveselili s svojim obiskom »Slovenski planšarji«.

Vse dragoceno delo združeno z velikimi žrtvami vseh zborov, igralskih skupin in posameznikov je mogoče v tem že itak predolgem seznamu samo omeniti z veliko hvaleznostjo vsem, ki so nas v teh sedmih mesecih podprli s svojimi nastopi. Ni mogoče pa v tem dopisu naštevati manjših sestankov v spodnji dvorani. Zahvaliti pa smo se dolžni tudi vsem dobrotnikom, ki so nas podpirali s svojimi darovi. Doma nismo namreč zgradili samo z zbirkami, temveč tudi s posojili, ki jih moramo vračati in istočasno kriti obresti posojil. Zato se tudi za naprej pričujemo vsem našim dobrotnikom.

Odbor Marijine družbe

Msgr. Žabkar - škof

V ponedeljek, 30. junija je državni tajnik kardinal Villot posvetil v škofa msgr. Jožeta Zabkarja in Jožefa Meesa. Posvetitev je bila v cerkvi sv. Petra, sopsosvetitelja sta bila nadškof Pignedoli in škof De Smeth, ki je med mašo tudi govoril v italijanščini, francoščini in flamščini. Nadškof Žabkar je bil pred kratkim imenovan za pronuncijata na Finskem in za apostolskega delegata v skandinavskih državah. Po posvetitvi je sv. oče sprejel v posebni avdienci msgr. Zabkarja in njegove sorodnike, ki so bili pri posvetitvi.

Dušno pastirstvo za turiste v Rimu

V Rimu se je vršil prvi kongres za rimsko škofijo o problemih dušnega pastirstva za turiste. Sv. oče je v svojem nagovoru povedal, da bo v kratkem izšel direktorij z navodili za dušno pastirstvo med turisti.

Dobrodelnost švicarskih katoličanov

Svicarski katoličani so zbrali v zadnjem postnem času 10.251.000 frankov, to je približno 1500 milijonov lir za pomoč potrebnim, zlasti v deželah na poti razvoja. Od preteklega leta se je nabirka povečala za 160 milijonov lir.

OBVESTILO

Odbojka. V nedeljo, 13. julija se bo za naraščajnike Olympije zaključila njihova odbojarska dejavnost v tej sezoni. Vršilo se bo namreč deželno odbojarsko prvenstvo, in sicer v Gorici v telovadnici šole Galilei. Olympia se bo pomerila z zmagovalci iz Trsta in Vidma za naslov deželnega prvaka. Športni vodja prof. Kranner vabi naslednje igralce naraščajnike, da se v nedeljo ob 8^h zjutraj zberejo v telovadnici: Cernic Lucijan, Frandolič Darij, Spacapan Mirko, Plesničar I., Nanut R., Uršič Robert, Kramberger S.

Rdeči imperializem na pohodu

Svet se je v zadnjem letu premaknil v pojmovanju mednarodnega prava in politike kar za celo stoletje. Brežnjev je s svojo teorijo o omejeni suverenosti socialističnih držav spodenel temelje vsem dosedanjim načelom o neodvisnosti in zemeljski nedotakljivosti posameznih držav ter povzročil, da se je v svojih osnovah zamajala sama Organizacija združenih narodov. Sovjetska invazija v tujo državo, pa čeprav spada v socialistično območje, vsebuje veliko hujše posledice kot je moglo pomeniti Hitlerjevo uničenje avstrijske in češkoslovaške republike v letih 1938 in 1939.

Pri tem pa se je treba zavedati, da idejna trenja in usmerjevanja v komunizmu že niso več v rokah partije. Brežnjev se mora za svoje mesto zahvaliti maršalom in vojski. Ti so bili tisti, ki so leta 1964 vrgli Hruščeva, ker je začel poudarjati načelo »več surovega masla in manj težkega orožja« ter hotel omejiti kredite za oboroževanje.

STRAH PRED KITAJSKO

Danes so oči sovjetske generalitete uprte v Lop Nor, kitajsko središče za jedrsko oboroževanje v Sinkiangu. Ruski maršali so mnenja, da bo leto 1980 kritično za Sovjetsko zvezo. Tedaj bo namreč kitajska oborožitev dosegla sovjetsko in kriza bo narastla do viška.

Sovjetska vojska se pripravlja na odločen spopad z rdečo Kitajsko, a se istočasno zaveda, da ga ne more začeti, če prej ne bo imela zavarovanega evropskega hrbita. Zato se je odločila za taktiko pogajanj z mogočnim kitajskim sosedom v Habarovsku, da pridobi na času v Evropi.

EVROPA JE V NEVARNOSTI

V Evropi pa kuje sovjetsko vodstvo trenutno dve orožji: za poseg v Nemčijo se sklicuje na potsdamski dogovor iz junija 1945, po katerem lahko Sovjetska zveza v vsakem hipu z vojsko intervenira v Zahodni Nemčiji, če smatra, da se tam poraja nova nacistična nevarnost. Ta pa dejansko že obstaja, odkar je bila ustanovljena nova nacionalistična stranka, ki ji načeljuje novi Adolf — Adolf von Thaden.

Drugo orožje za poseg v Evropo je pa teorija o omejeni suverenosti socialističnih držav... toda ali res samo socialističnih? Ko sta bila po dogodkih v Pragi Brežnjev in Kosigin v velikih škripcih, kako opravičiti sovjetski vdor, jima je general Epičev ponudil svojo formulo, ki je prišla potem med svet kot »Brežnjeva doktrina«.

Kolikor se da razbrati iz mednarodnih komentarjev, nista maršala Grečko (obrambni minister) in Jakubovski (poveljnik sil varšavskega pakta) glavna nosilca po armadi diriganega političnega razvoja. Nad njima in tudi nad vlado je general Epičev, ki skrbi za partijsko pravovernost v sovjetski vojski. Epičev je začel svoj vzpon še pod Stalinom, ko je bila partija vsemogočna in povsod prisotna. Preživel je Hruščeva in ga videl pasti. Danes je trdno nad tekmeom Šepenkem, ki je šef generalnega štaba. Epičeva politika je enostavna, jasna in krepko zasidrana v Stalinovem načelu: partija mora biti nad vojsko. Da bi to opazila tudi javnost, je letos odpadla običajna prvomajska vojaška parada v Moskvi. Generali so začeli trumoma umirati ali se ponesrečiti pri izvrševanju službe; kar nad dvajset imen je v zadnjih mesecih že objavilo glasilo sovjetske armade.

Načelo generala Epičeva o omejeni suverenosti socialističnih držav visi kot Damoklejev meč zlasti nad Romunijo, Jugoslavijo in Albanijo. Tito je leta 1967 ob začetku arabsko-izraelskega spopada rohnel čez Jude in hitel prekinjati diplomatske stike z Izraelom. Šele kasneje je spoznal, da je prav ta spopad odprl sovjetskemu brodivju vstop v Sredozemlje. Sedaj križari sem in tja. V primeru obno-

vitve spopada med Egiptom in Izraelom, kdo ve, če ne bo Sovjetska zveza, da reši egiptovski socializem, smatrala za potrebno, da zasede tako Jugoslavijo kot Albanijo?

USPEHI NEKE POLITIKE

Zdi se, da po vojski vodena sovjetska diplomacija dosega veliko večje uspehe kot pod Hruščevim. Najbolj prihaja to do izraza na mirovnih pogajanjih v Parizu, kjer je ameriško stališče že toliko omečano, da je treba prej ali slej pričakovati umik iz Vietnami. V Južni Ameriki se vse nerazpoložene usmerja proti ZDA kot edine-mu krivcu vsega zla na svetu. Na zahodu vidne in nevidne sile rušijo sedanje družbene strukture poslužujoče se študentskih nemirov. Kljub češkoslovaški invaziji ni dejansko Sovjetska zveza nikjer na zatožni klopi. Vse rohneje je usmerjeno zoper ameriški imperializem, nemški revanšizem in kitajski separatizem. Krščanske skupine prosjačijo za dialog z marksisti in jih skušajo v njihovi revolucionarni viziji bodoče družbe celo preseči.

Razlogov dovolj za Epičeva in njegove sodelavce v Kremlju, da gledajo z zadovoljstvom na sedanji položaj svetovnega komunizma in mu brez velikih ovir pripravljajo nove akcije za osvojitve sveta. Predvsem s pomočjo koristnih budal seveda.

Nov spopad med Rusi in Kitajci

V torek je prišlo do novega spopada med Rusi in Kitajci ob reki Amur. Tudi to pot gre za neki otok sredi reke. Peking trdi, da so prvi napadli Sovjeti, Moskva pa obratno zanika to poročilo in vztraja, da so spopad začeli Kitajci, češ da hočejo sabotirati razgovore za ureditev obmejnih problemov, ki se vršijo v mestu Habarovsk.

Zasedanje nevezanih držav v Beogradu

V ponedeljek se je v Beogradu začelo zasedanje zastopnikov nevezanih držav. Na povabilo beograjske vlade se je odzvalo 51 držav. Med temi so v veliki meri mlade države iz Afrike in Azije. Namen tega sestanka je, povežati med seboj tiste države, ki niso v nobenem izmed blokov velikih držav in ki hočejo ostati nevezane, to je svobodne v sporih med velikimi. Slična srečanja so bila že v preteklosti, vedno z odločilno pomočjo Jugoslavije. Prejšnje čase sta v vrsti teh držav igrala veliko vlogo Egipt in Indonezija. Danes ni več ne ene ne druge. Tito je torej izgubil dva velika zaveznika.

Iz Slovenije

Iz slovenskega glasbenega življenja

Pred dobrim tednom je Odbor za kulturno izmenjavo v Vidmu organiziral gostovanje Slovenske filharmonije iz Ljubljane. Zbor in orkester s solisti so pod vodstvom dirigenta Cirila Cvetka nastopili v cerkvi sv. Frančiška s Honeggerjevimi oratorijem »Jeanne d'Arc au bûcher« (Ivana Arška na grmadi) na besedilo Paula Claudela. Oratorij sam je glasbeno zelo zahteven, poln modernih stilnih izrazov in tehnik, obenem pa zelo močno učinkovito in globoko delo. Celotni ansambel ljubljanskih umetnikov je pokazal veliko naštudiranost, popolno obvladanje dela in zelo tehtno interpretacijo. Oratorij je bil izveden v slovenskem prevodu.

V Ljubljani so v šentjakovski cerkvi nedavno tega priredili vokalno-instrumentalni ter orgelski koncert. Na njem so sodelovali zbor cerkve sv. Jakoba, simfonični orkester ter organist prof. Bergant. Na sporedu sta bili Sattnerjeva kantata »Jeftejeva prisega« in »Te Deum« francoskega skladatelja 18. stoletja M. A. Charpentiera. Vodil je Marijan Ribič. Obe veliki glasbeni deli sta doživeli fino izvedbo. Prof. Hubert Bergant pa je z uspehom sodeloval na koncertu z Boëllmannovo »Suite gothique« za orgle.

Zadnji terek je v ljubljanskih Križankah nastopil akademski pevski zbor »Tone Tomšič« in se predstavil z novim programom, ki obsega poleg drugih dela Gallusa, Ravela in Debussyja.

Obisk Goričanov na Koroškem

Zveza slovenske katoliške prosvete je letos ob koncu kulturne sezone obiskala južno Koroško. Ta obisk je pa želela združiti tudi s kulturnim nastopom med koroškimi Slovenci. Tako je s pomočjo Krščanske kulturne zveze v Celovcu prišlo do kulturnega nastopa v St. Jakobu v Rožu.

Na obisk Koroške so se goriški kulturniki podali preteklo nedeljo, in sicer oba goriška zbora (»L. Bratuž« in »M. Filej«) s pevovodjema, folklorna skupina in pa glasbeni ansambel »Mi-Ni-Pe«. Dopoldne so se ustavili v Smihelu v Podjuni, kjer so imeli deseto mašo. Somaševala sta gg. Jericijo in Humar, moški zbor je pa med mašo pel. Po maši je bilo kratko srečanje z domačini na vaškem trgu pod lipo, kjer je zbor zapel nekaj pesmi. Kosilo so Goričani imeli v Tinjah. Tam so si koroški Slovenci zgradili lep dom duhovnih vaj, ki služi za vsakovrstne duhovne potrebe in tečaje. V domu vodijo gospodinjstvo šolske sestre, rektor je pa mladi in agilni g. Kopajnjig. Tu so nas toplo sprejeli, pristrčno pozdravili, a tudi odkrili svojo bolečino, ki se ji pravi ponemčevanje in zapostavljanje. O da, slovenska Koroška je že ena sama velika rana, kjer trgajo košček za koščkom, da ga pogoltnjevo v nemškutarstvu. In to se dela z vsemi žegni demokracije, dobrega sosedstva in pokoncilskega duha. Ko se vozariš po dolinah južne Koroške, pa poslušaj, premišljuješ, ugotavljaš, potem ti udarja v oči izraziteje kot kjer koli drugje, kako so besede eno, dejanja pa drugo.

Po kosilu in kratkem počitku je sledil obisk Gospe Svete, Celovca in St. Janža v Rožu, kjer nas je prijazno sprejel in napojil g. Jože Vošnjak, ki je sicer bil z nami že pri kosilu.

Tako je prišla ura za kulturni nastop v St. Jakobu. Tam so si pri starem župnišču zgradili nov mladinski dom z dvorano, ki je zračna, lepa in okusna. Služi za cerkvene in kulturne namene, saj imajo v njej ob nedeljah tudi po eno mašo, ker je farna cerkev visoko na griču, da je posebno za starejše težko dostopna. Občinstvo je napolnilo dvorano, čeprav poletni čas ni kaj primeren za kulturne nastope. Prišli so med drugimi dr. Inzko z gospi, ki sta bila zmeraj velika prijateljca nas Goričanov, potem razni duhovniki, med njimi g. Vinko Zaletel, ki je pustil novomašno slavje, da je mogel priti v St. Jakob, in g. Vošnjak. Kulturni program je začel mešani zbor Lojze Bratuž pod vodstvom prof. Stanka Jericija. Zbor je za to priložnost izbral narodne in po narodnih prirejene pesmi. Izvajal jih je brezhibno in tako žel veliko priznanje. Med nastopom tega zbora je goste pozdravil v imenu Krščanske kulturne zveze njen podpredsednik g. Mihor Maks, na pozdrave je pa odgovoril predsednik ZSKP iz Gorice dr. Humar. Oba sta poudarila vezi, ki vezajo goriške in koroške Slovence ter izrazila željo po sličnih kulturnih srečanjih.

Za mešanim zborom je nastopil glasbeni ansambel »Mi-Ni-Pe«, ki je s solistom Natkom zabaval občinstvo s pestrim programom.

Sledila je folklorna skupina, ki je postavila na oder večje število narodnih plesov in plesnih figur ob spremljavi harmonikaša Petarina. Obe skupini sta navdušili; le število izvajanih točk je bilo nekoliko predolgo tudi zaradi pozne ure.

Kulturni nastop je zaključil moški zbor Mirko Filej pod vodstvom g. Zdravka Klanjščka. Tudi ta zbor je izbral živahne pesmi in upošteval v prvi vrsti naše pri-

morske skladatelje. Saj tako je prav, če Primorci nastopamo na Koroškem. Zbor je po sodbi domačinov odlično zapel. Ob koncu se je v imenu domačega prosvetnega društva iz St. Jakoba zahvalil gostom njegov predsednik g. Miha Ambrož. Oba zbora sta nato za zaključek združeno zapela še »V Gorenjsko oziram«.

Ves program je trajal malo manj kot dve uri. Ker je bil pester, ni bil utrudljiv in je bilo zato razpoloženje ob prijateljskem srečanju v prostorih gospodinjstve šole ob večerji zelo pristrčno. Tu smo se posebej zahvalili Krščanski kulturni zvezi in njenemu tajniku g. Nužeju Tolmaierju za trud in skrb, ki sta ga imela z našim gostovanjem.

Zaradi legalne ure v Italiji je bila za nas kmalu polnoč in smo se morali posloviti od prijaznih gostiteljev, saj nas je čakal še povratek domov v Gorico.

(r+r)

Deželni svet je odobril zakonski osnutek LSS

Seja deželnega sveta je bila 2. junija v celoti posvečena vprašanju in splošni problematiki slovenske narodne skupnosti v Italiji. Povod za to obširno diskusijo je dal zakonski osnutek, ki ga je predložil svetovalec LSS dr. Stoka. Gre za predlog državnega zakona o ukrepih za kazensko zaščito narodnih in jezikovnih manjšin. Podoben predlog je v prvi zakonodajni dobi predložil takratni svetovalec LSS dr. Skerk. Če je takrat predloženi zakonski osnutek izgeniral politične kroge, tako da so glasovali — po dolgi debati — nekako politično podzavestno, morda iz nekega idealizma (spomnimo se samo govorov, ki so jih takrat imeli Ramani, Ginaldi itd.), je tokrat zakonski osnutek bil odobren z zelo politično zavestjo od vseh strank, razen misovcev in liberalcev (slednji so v deželnem svetu na skrajno reakcionarnih stališčih). Mislimo, da je treba to pripisati zavzetosti in politični volji LSS ter določnim globljim premikom v italijanskih demokratičnih strankah.

DISKUSIJA

Besedilo zakonskega osnutka smo objavili v naši zadnji številki. Danes bomo na kratko omenili intervencije predstavnikov raznih strank ter govor svetovalca LSS dr. Stoka. V diskusijo so posegli še Ginaldi (DC), Lovriha in Baracetti (PCI), Rizzi (PSIUP), Pittoni (PSI), De Rinaldini (DC), Morpurgo (PLI) in Wondrich (MSI). V imenu deželnega odbora se je izjasnil za zakon odbornik Stopper; ker je bilo tudi mnogo govora o pravicah beneških Slovencev je v diskusijo posegel tudi deželni predsednik Berzanti. Glede pravic Slovencev iz Benečije je treba poudariti dejstvo, ki ni tako majhne važnosti, da sedaj nihče več ne zanika njihovega obstoja in narodne pripadnosti. Da je do tega prišlo je tudi precejšnja zasluga LSS. Ko se bodo beneški Slovenci kulturno še bolj predramili, bodo odpadli sleherni predsodki; zdaj se namreč radi izgovarjajo, da beneški Slovenci ne marajo ničesar, da so s tem, kar imajo, zadovoljni!

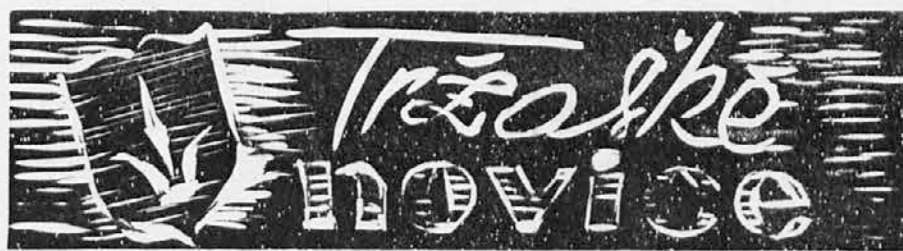
NASTOP PREDSTAVNIKA LSS

V daljšem govoru je dr. Stoka polemiziral z liberalci in misovci in zavračal njihove sterilne in ničeve poglede na sloven-

spet na slovenska tla tam na Jesenicah. Dva meseca nisem slovensko govoril. Tako čudovita se mi je tedaj zdela ta govornica! Na skrivaj sem se približal ljudem, da sem mogel uživati pesem sladke slovenske besede. Nikdar mi ni bila tako čudovito lepa kot tisti dan, ko sem se vrnil iz tujine.

Po dveh mesecih sem se vračal srečen proti domu skozi Zürich, kjer sem doživel spet eno nepozabnih, čeprav neznatnih doživetij. Sedeč ob jezeru, ki je blestelo v prelestnih barvah luči, sem molil rožni venec. Čez čas odrinem počasi naprej, pa pride za menoj moški in me vpraša: »Ali niste česa zgubili?« Potipam po žepih, če imam še listnico, uro, dokumente. »Ne, ničesar ne pogrešam,« pravim. On pa: »In tole?« pa mi pokaže moj molek. Kako sem se mu zahvalil, za to plemenito gesto.

Po dveh mesecih odsotnosti sem stopil

Drobne novice iz Marijanišča na Opčinah

Solsko leto se je končalo. Zadnja gojenca sta zapustila zavod 2. julija, ko sta odpotovala v Rigolato, kjer dečki iz Trsta in okolice pod vodstvom Vincencijeve konference preživljajo veselo počitnice. Ostali gojenci pa so že prej vsi veseli in zadovoljni odšli na svoje domove k staršem in sorodnikom.

Redko se oglašamo z novicami o našem delu. Tiho delamo in se trudimo, ne da bi obešali na veliki zvon to, kar naredimo. Vendar je sedaj, ko smo uspešno zaključili šolsko leto, le prav, da prekinemo ta molk in povemo, koliko gojencev

je bilo to leto pri nas, s kakšnim uspehom so izdelali in kako so se počutili v tej mali slovenski skupnosti, v Marijanišču na Opčinah.

Nikakor ne moremo tekmovali z drugimi večjimi zavodi, ki so številčno, pa tudi gmotno močnejši. Zavod sam je majhen, pa tudi gojencev ni v njem veliko. Vendar je bilo to šolsko leto njih število še kar zadovoljivo. Osnovno šolo so obiskovali 4 gojenci, srednjo šolo pa 16. Prav vsi so izdelali brez popravilnih izpitov. Tudi vsi maturantje so napravili nižjo matura. Dasi so bili med njimi tudi manj nadarjeni, so se pod budnim nadzorstvom predstojnikov zlasti v tretjem tromesečju prav vsi zadovoljivo potrudili. K temu trudu in naporu pa so jih nagibali ne samo človeški, ampak tudi nadnaravni razlogi, ki navadno globoko vplivajo na gojenčev osebno. Zato v Marijanišču nismo poudarjali le važnosti šolskih dolžnosti, ampak predvsem obveznosti, ki jih ima vsak človek, da se potruji biti naravno dober, da se stalno spolnjuje in tako postane koristen član človeške družbe, zvest sin slovenskega naroda in veren član Kristusovega kraljestva na zemlji.

Gojenci so med šolskim letom imeli dovolj prostega časa za zabavo in razvedrilo. Meseca februarja so šli na tradicionalni izlet v Trbiž, kjer so se smučali in sankali, da je bilo veselje. Zaradi majhnega števila gojencev pa ni bilo mogoče, da bi se gojenci po šoli kulturno udeleževali.

Vsako soboto so gojenci lahko šli na svoje domove k staršem, če so prej izvršili šolske dolžnosti.

V bodočem šolskem letu bo nekaj mest prostih. Sprejememo tudi manj nadarjene dečke. Vzdrževalnina znaša 20.000 lir mesečno.

Poleg manjših gojencev smo imeli letos tudi univerzitetne študente, katerim smo nudili zdravo, tečno hrano in sobo z dvema posteljama. Plačevali so 25.000 lir mesečno, nekaj pa so prispevali še za kurjavo. Tudi prihodnje šolsko leto bomo sprejemali univerzitetne študente, kolikor bo pač prostih mest.

Vedri pogled na preteklo šolsko leto nas bodri in polni z upanjem, da bo prav tako lepo in polno zadovoljstva tudi prihodnje šolsko leto, ki pa nam je zakrito z zaveso negotovosti in je v božjih rokah.

Vodstvo Marijanišča

Anici Kralj v spomin

Naša zgoniška župnija ne slovi zaradi verske gorečnosti župljanov, vendar so tudi tu dobre duše, ki so Bogu v veselje in ljudem v lep zgled. Med takimi je bila tudi Anica Kralj, ki je pa sedaj ni več. Pokopali smo jo na praznik Marijinega oznanjenja dne 2. julija, potem ko jo je bolehnji mami in bratu Stankotu iztrgala neizprosna bolezen.

Pokojna Anica je bila doma iz Gabrovca, ki cerkveno spada pod župnijo Prosek. Toda Kraljeva družina je tako povezana z zgoniško cerkvijo, da si je Anica želela biti pokopana v Zgoniku poleg svojega očeta, ki je umrl pred desetimi leti. Iz dobre družine je Anica dokončala

se na splošno ni hodilo. Na Bled, v Kamniško Bistrico, v gorenjske planine nas ni vodil, saj tja so letale vse vrane.

Prvo leto nas je popeljal v Novo mesto. Obiskali smo Prečno z gradom v Luknji in obiskali točke, ki niso bile nikjer zapisane med turističnimi zanimivostmi.

Drugo leto smo šli po Levstikovih stopinjah od Litije do Čatež, le da v obratni smeri: šli smo najprej na Malo Loko in nato čez Čatež, Primskovo, Sv. Križ pri Litiji do Litije.

Tretjič smo šli na Kum. Ta prelepa izletna točka je bila sploh pozabljena in vendar je tako krasna.

Nato smo jo ubrali na Cankarjevo Vrhniko, šli ob Močilniku in nato čez Koren, Mizendol, Gradišče k Sv. Trem Kraljem in naprej skozi Rovte na Petkovec, kjer smo bili na mojem domu postreženi in nato na lojtrnih vozeh prepeljani na postajo v Logatec.

Zadnjič smo šli na Limbarsko goro. Z vlakom najprej do Kresnic, nato z brodom čez Savo na Peče, na Moravče, na Limbarsko goro in na Lukovico, od tam pa z avtobusi v Ljubljano.

osnovno šolo v Zgoniku, nižjo srednjo pa v Trstu. Potem se je izučila za šiviljo. Toda njeno izredno veselje je vedno bilo petje, najprej v šoli, nato v cerkvi. Ze kot dijakinja je začela peti na koru in ostala potem zvesta do svoje prerane smrti dne 30. junija, ko ji je bilo komaj 23 let. Zadnja leta je pomagala v otroškem vrtecu v Gabrovcu in pokazala tolikšno ljubezen do otrok, da so jo imeli izredno radi. To so ji izpričali tudi pri pogrebu, saj so prišli vsi, mali in večji, da spremljajo na zadnji poti svojo »gospodično učiteljico« iz Gabrovca v Zgonik. Pogreb je vodil domači župnik g. Tone Princič, pridružila sta se mu še nabrežinski g. Rejc in pa bogoslovec Renato Valente, ki

ima mater iz Gabrovca. Zato je bil pogreb v cerkvi slovesen kot malokdaj. Ljudi je prišlo toliko, da je bila naša cerkev premajhna. V cerkvi se je od pokojne Anice poslovil g. župnik, ki je zlasti poudaril Aničino vero in upanje v posmrtno življenje, kar je tako rada izpovedovala s prepevanjem velikonočnih pesmi. Med mašo sta prepevala oba cerkvena zbora, sedanj in prejšnji. Od Anice so se s pesmijo poslovili tudi v domači hiši in na grobu. Na pokopališču se je pokojnice spomnil še g. Srečko Rejc, ki je dober znanec in prijatelj njene družine. V svojih besedah je pokazal na razliko, ki vlada ob pogrebu vernih in nevernih: tu upanje in tolažba ob misli na ničevost in praznoto groba. Kako je srečna zato Anica in vsi, ki v Kristusu umrjejo in ki trdno upajo na svidenje in vstajenje! Naj bo dobri Anici Bog večni plačnik. Materi Ivanki, ki zaradi boleznij ni mogla na pogreb in bratu Stankotu ter vsem sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Hvaležni zgoniški farani

Naše čestitke

Pred kratkim se je v družini Silve in Livija Valenciča rodila hčerka Vida. Prijatelji iz Slovenske skupnosti srečnim staršem iskreno čestitajo.

V Ljubljani sta se poročila Ivanka Herold in Marko Kravos. Čestitamo.

† Karlo Ban

Pretekli teden je umrl znani gradbenik Karlo Ban-Simonetov. Užaloščeni družini izrekamo sožalje.

Sprejet tržaški regulacijski načrt

Pretekli terek je tržaški občinski svet sprejel regulacijski načrt. Zanj so glasovali svetovalci KD, PSI, PRI in Slovenske skupnosti, proti misovci in liberalci, svetovalci KPI, PSIUP in MIT pa so se glasovanja vzdržali.

Cudovita so bila ta naša doživlja, polna koristi za življenje. Vodja Nadrah je bil res umetnik, ki je znal vsaki stvarci dati vsebino in vsakemu kraju veljavnost, ki je drugi še slutili niso.

NA PRAGU MASNIŠTVA

V četrty letnik pridejo že samo preizkušeni fantje. Kdor je imel o duhovništvu nejasne pojme, se mu tekem let razčištuje, če pa ni za to, gre sam ali ga pa odslovijo.

Prišel je častitljivi škof dr. Anton Bonaventura Jeglič, Mož, ki smo ga ljubili in občudovali, čeprav smo se radi pošalili iz njegovih jecljavih pridig. Toda njegova vera in ljubezen do Boga in do Marije sta bili tako veliki in iskreni, da so njegove jecljave pridige postale še bolj učinkovite. Treba je bilo torej slišati še njegovo očetovsko besedo in mu odgovoriti zaupno na dana vprašanja.

Ves srečen je bil, ko sem mu povedal, da sem študiral v Škofovih zavodih. Kaj hitro je bilo odločeno: Aptus - primeren za duhovništvo.

(Se bo nadaljevalo)

† Msgr. Janez Hladnik

35 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA

(SPOMINI)

Lepi so moji spomini na tisti tečaj. Ob nedeljah smo imeli izlete na alpske gradove, ki so med najbolj znamenitimi srednjeveškimi spomeniki te vrste. Imel sem ob teh prilikah zelo interesantne pogovore, v katerih sem marsikaj zanimivega zvedel. Zame dotlej Anglež in Skot nista bili več kot dve besedi. Tedaj sem pa dognal, da so si ti ljudje kot voda in ogenj. V verskem pogledu pa so Skotje mnogo bolj fanatični protestanti kot Angleži.

Irski duhovnik mi je pripovedoval zgodbo irske tragedije. To pa Slovenci že dobro poznamo in zato se je mož čudil, kako da toliko vem o Irčih.

V Francozih sem našel smrtno sovraštvo do Nemcev. Francoz, vsaj tista mladina, srečal sem se zlasti z vojnimi ka-

Priznanje dvema slovenskima učiteljicama

Pretekli teden je goriški župan Martina ob prisotnosti občinskih odbornikov ter šolskih oblasti odlikoval z zlato kolajno sedem učiteljic, ki imajo po štirideset ali več službenih let ter bodo odšle v zasluženi pokoj. Med njimi sta tudi dve slovenski učiteljici Ljudmila Dovgan in Alina Sfiligoj, ki sta zadnje čase poučevali na slovenski osnovni šoli v Štandrežu.

Nov doktor ekonomskih ved

Pred kratkim je na ekonomski fakulteti tržaške univerze doktoriral g. Maks Gergolet. Novi doktor je doma iz Doberdoba in je študiral na slovenski srednji šoli v Gorici. Branil je diplomsko delo: »Stroški železniškega in cestnega prevoza z oziranjem na tržaško pristanišče«. Prijatelji mu čestitajo k uspehu in mu želijo mnogo uspehov.

Mladinski praznik v Doberdoba

Sport je bila prva točka na sporedu, in sicer v soboto zvečer, ko se je šestorica »Libertas« iz Turriaco pomerila z našo ekipo v odbojki. Sodil je Vilko Soban. Živahna igra se je zaključila z zmago Doberdoba.

Igra »Deseti brat« je pritegnila veliko občinstva bodisi zaradi velike privlačnosti igre same bodisi zaradi dobrih igralcev Števerjanskega društva »F. B. Sedej«, zlasti v vlogah glavnih igralcev. Društvo Hrast je pripravilo primeren oder in tudi dovolj sedežev za gledalce. Pozdravno besedo sta spregovorila: v imenu društva Karel Lavrenčič, v imenu mladine pa Franka Ferletič, ki je tudi napovedovala ostale točke sporeda.

Buffet je odlično opravljal svoje delo ter zadovoljil številne goste s piščanci, klobasami in polento pa tudi z okusnim vinom in drugimi pijačami.

Sv. Urh, starodavni sopatron je bil tudi spodobno počaščen z okrašenim oltarjem, pritrkovanjem, zlasti pa s somaševanjem, treh srebrnomašnikov: msgr. Ristitsa, prof. Butkoviča in misijonarja Krapeža. V cerkvi je bil sprejem, ki so ga pripravili skavti in volčiči; v imenu vseh jih je pozdravil Marij Vižintin, deklice v narodnih nošah pa so jim izročile belo cvetje. G. Krapež je imel priložnostni govor o sodelovanju vernikov pri maši in pri skrbi za nove duhovniške poklice.

Petje treh moških zborov je bila prva točka nedeljskega programa. Zbor društva Jezero je zapel tri pesmi: »Juhe, pojd' mo v Skofce«, »Oj Doberdob« ter »Bratci veseli vsi«. Drugi nastopajoči zbor je bil iz Mirna ter je zapel živahne pesmi: »Dečva, to mi povej«, »Vasovalec«, »Zvezde« in »Tam, kjer pisana so polja«. Kot zadnji je zapel tri pesmi zbor Hrast: »Dobil sem pisemce«, »Prav ljepa dolinca«, »Moj deklič«, »Triglav«. Številno občinstvo je s pozornostjo poslušalo lepo izvajanje in nagradilo vse požrtvovalne pevce z bučnim ploskanjem.

Folklorna skupina iz Kaprive pri Gorici je hitro priklicala množico gledalcev k asfaltiranemu igrišču, kjer so se že postavili v svojih slikovitih nošah v luči močnih reflektorjev fantje in dekleta tega ansambla. Njihovo prikupno izvajanje je očaralo vsakega.

Ansambl »Jana« je imel ves večer važno vlogo: pravzaprav so oni pričeli nedeljski spored in prijetno zabavali s petjem in glasbo zlasti mladino, katera se je kaj rada zavrtela po končanem programu, ko so vsi nestrpno čakali izida loterije.

Izžrebanje 3. loterije za Mladinski dom (oratorij) se je kot za smolo nekoliko preveč zavleklo. Izžrebane so bile sledeče številke: 1. 4826 - avto; 2. 7611; 3. 6690; 4. 5700; 5. 6567; 6. 9382; 7. 4949; 8. 4935; 9. 9754; 10. 7235; 11. 3989; 12. 2567; 13. 7231; 14. 2867; 15. 7376; 16. 3364; 17. 2151; 18. 2842; 19. 7154; 20. 9378; 21. 5726; 22. 6616; 23. 2629; 24. 6337; 25. 7166.

Dobitke je treba dvigniti v roku petnajst dni.

Iskrena hvala vsem posameznikom in skupinam, ki so pomagali pri razprodaji srečk, pa tudi vsem, ki so srečke kupili ter tako pripomogli k lepemu uspehu loterije.

Društvo »Hrast« je lahko ponosno na krasno uspeli praznik mladine, za bogati spored, za lepo izvajanje, pa tudi na izredno veliko množico ljudi (okrog 2.000). Obenem se vsem nastopajočim in sodelavcem lepo zahvaljuje, kakor tudi vsem, ki so prišli na naš praznik. Se nasvidenje!

Marjeta Korsič 90-letnica

Kdo je ne bi poznal, ko pa jo lahko vsako nedeljo ali praznik vidi, kako pogumno koraka k sv. maši v cerkev sv. Karla? V soboto, 5. julija je dopolnila 90 let in je že dolgo let upokojena učiteljica otroškega vrta. Hči revne, številne kmečke družine, saj je štela 13 članov, se je le z velikimi žrtvami prebila do tega poklica.

Rodila se je v Solkanu leta 1879. Šole je obiskovala v Gorici in prvo službeno mesto je imela v domači vasi, Solkanu, kjer je ostala do izbruha prve svetovne vojne. Tedaj je morala z materjo v begunstvo in se je ustavila v Ajdovščini. Tu je med vojno poučevala privatno. Po vojni se je vrnila in dobila začasno službo v Kanalu. Po znanih odredbah so naše ljudi premeščali v notranjost Italije. Marjeta pa se je predvsem zaradi še živeče matere rajši odpovedala službi. Od številne družine je ostala sama; brat Ciril ji je umrl pred dvema letoma. Ona pa se še z vso žilavostjo trdne narave oklepa življenja in je zaradi svoje skromnosti in dobrote ter vdanosti Bogu in narodu vsem priljubljena.

Proslava sv. Cirila in Metoda na Vejni

V nedeljo, 6. julija popoldne je bila v Marijinem svetišču na Vejni nad Trstom zelo uspela proslava slovanskih apostolov, ki jo je organiziralo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda ob 1100-letnici smrti sv. Cirila.

Proslave se je udeležilo okoli 700 vernikov s Tržaške, Goriške in Slovenije ter 20 duhovnikov. Po pozdravni besedi dr. Stanka Janežiča je sledila zborna sv. maša. Somaševali so msgr. Lojze Škerl, škof vikar, dr. Rudolf Klinc in p. Franc Švoljšak S.J. iz Slovenije. Izredno lepo so prepevali tržaški združeni cerkveni pevski zbori pod vodstvom dr. Zorka Hareja.

Po evangeliju je spregovoril znani ljudski misijonar g. Franc Krapež, župnik v Velikem Dolu, ki je z njemu lastno prisrčnostjo prikazal veličino sv. Cirila in Metoda in njuno velikopotezno delo: »Malo je mož, ki bi tako globoko vplivali na vernost, zgodovino in prosveto evropskih narodov,« kot sta slovanska blagovestnika. Ker sta verovala v enakopravnost vseh narodov, sta mladim slovanskim narodom oznanjevala blagovest v slovanskem jeziku. Z uvedbo slovanskega bogoslužja vzhodnega in rimskega obreda sta izpričala cerkveno veselost, ki naj bi temeljila v edinosti med vzhodnim in zapadnim krščanstvom, okrepljenim z gorečnostjo mlade slovanske Cerkve. Grka po rodu sta v latinskem Rimu maševala v slovansčini. Tako sta pred 1100 leti postavila načelo, naj vsak narod v svojem jeziku hvali Boga, kar je zdaj potrdil tudi 2. vatikanski koncil. Najlepše bomo delovali za cerkveno edinost, je poudaril govornik, ako bomo dosledno doživljali svoje krščanstvo in bili pričevalci Kristusovi v svetu, kvas, ki naj pokristjani vse življenje, molivci, ki naj od Boga izprošijo dar edinosti. Apostoli edinosti bomo še zlasti, ako bomo ljubili ločene brate, iskali stikov z njimi, dialoga. Psihološki in zgodovinski momenti so med nami in ločnimi brati izkopali prepada, postavili težke zapreke: pa imejmo ljubezen in pogum, kot sv. brata Ciril in Metod, ki se nista strašila ne napa in ne žrtve, pa tudi ne preganjanja, zapora, smrti. Naj bo Marijino svetišče na Vejni vez med Vzhodom in Zahodom! Naj se po Mariji vse družine narodov, kot pravi koncil, združijo v miru in složnosti v eno samo božje ljudstvo!

Po končani sv. maši so vsi odšli v spodnjo cerkev k oltarju sv. Cirila in Metoda in poljubili relikvijo sv. Cirila. Pokrepani in utrjeni v ekumenski vnemi za molitev, žrtve in delo, da bi se čimprej uredila Kristusova molitev, naj »bodo vsi eno«, so se vračali na svoje domove, srečni, da so prisostvovali tako prisrčni pobožnosti.

Goričani so z Vejne pohitili v Doberdob, da se ob priliki praznovanja sopatrona sv. Urha udeležijo tamkajšnjega mladinskega praznika in, če mogoče, odnesejo kak dobitke obizžrebanju tako bogate loterije.

R. K.

Delovanje Olympije

Po naporni pomladanski sezoni je sedaj prišel čas počitka tudi za sportnike. Čeprav ni šlo vedno vse v najlepšem redu, so atleti Olympije lahko še kar zadovoljni s svojimi uspehi. Ze tekmovalje v »D« ligi se je dosti boljše zaključilo kot lansko leto; bili smo pokrajinski in deželni prvaki CSI med mladinci, pokrajinski prvaki med naraščajniki CSI. Se druge uspehe bi lahko naštevali: omenimo le 2. mesto v tekmovalju »Coppa CSI« in prvo mesto v tekmovalju »Mini volley«. To zadnje je zlasti razveseljivo, ker kaže, da imamo dober naraščaj.

V lahki atletiki smo manj tekmovali, vendar pa nas je prav pred kratkim razveselil uspeh naraščajnika Mirka Spacapanu, ki je vrgel disk preko 33 m in zasedel v Trstu prvo mesto.

Program delovanja je sedaj približno takle. V nedeljo, 13. julija bodo igrali naši naraščajniki na deželnem odbojškem prvenstvu. Nato pa gremo na počitnice do konca avgusta. V septembru zopet začnejo tekmovalja v lahki atletiki, pa tudi v odbojki.

Ze sedaj pa naznanjamo vsem ljubiteljem športa, da se bo v oktobru vršil 8. Memorial Mirko Filej. Kakor druga leta bo obsegal lahko atletiko, odbojko, kolesarstvo, namizni tenis, streljanje in morda še kaj. Tekmovalja bodo letos na lastnem igrišču, zlasti odbojka, kajti na novo asfaltirano igrišče pri Katoliškem domu je že skoro pripravljeno za otvoritev, ki bo enkrat v septembru. Tam so sedaj tudi treningi.

Letos bo Memorial zasnovan precej na široko. Tekmovalja bodo za posameznike in za moštva. Zato naj bi se vse slovenske vasi organizirale in krile s svojo mladino čim več tekem; letos bo šel namreč prehodni pokal tistemu moštvu, ki bo v vseh tekmah doseglo najvišje število točk.

Proti koncu septembra bo odbojškarski odsek priredil tudi tečaj za odbojko ne samo za atlete Olympije, temveč tudi za vsa moštva iz okoliških vasi.

Nov način zatiranja rastlinskih bolezni

Današnje zatiranje rastlinskih bolezni sloni na uporabi več ali manj strupenih sredstev, ki sicer preprečijo ali uničijo bolezen, vendar so pogosto nevarna za človeka in živali. Zato si znanost nenehno prizadeva, kako bi našla druga sredstva, ki ne bi bila nevarna nikomur.

V naravi pogosto opazimo rastline, ki so odporne proti vsaki bolezni. Tako so npr. nekatere vrste trt odporne proti peronospori in nekatere vrtnice se ne zmejnijo za belo plesen. To odpornost nosijo v sebi in ne dopuščajo, da bi se bolezen na njih razvila. Znanstveniki so začeli preučevati ta pojav in vse kaže, da smo na poti k novim odkritjem, ki bodo prinesla povsem drugačen način borbe proti rastlinskim boleznim.

Rastlina se brani pred boleznijo najprej na mehničen način in sicer z lubjem na deblu in vejah ter s povrhnjo kožico na zelenih poganjkih, listih in cvetih. Če je ta zaščita poškodovana, vderejo bolezenske klice skozi rane in znaki bolezni postanejo kaj hitro očitni. Pri rastlinah, ki so odporne, pa se bolezen kljub odprtih ranam ne razširi. Znanstveniki so po dolgoletnem preučevanju odkrili, da v takem primeru bolezenske klice sprožijo v rastlinah oživitve določenih encimov, ki izločijo posebne antitoxine - imenovane fitoalexini. Ti ustvarijo v rastlinskem tkivu tako neugodno okolje, da se v njem ne morejo razvijati mikrobi, plesni niti virusi. Pri tem je zanimivo, da vsaka rastlina proizvaja svojevrsten fitoalexin. Če je proizvodnja tega dovolj visoka, se rastlina ubrani boleznim; če pa ga proizvede premalo, podleže boleznim. Ta pojav je strokovnjake spodbudil, da so se začeli ukvarjati z mislijo, kako bi to odkritje praktično uporabili. Vse kaže, da bomo v bodočnosti verjetno imeli dve možnosti: ali bomo škropili rastline z umetnimi fitoalexini in jih tako napravili odporne ali pa bomo rastline škropili s spojinami železa, cinka in drugih kovin, ki sprožijo tvorbo fitoalexinov v rastlini. Največji uspeh pa bo v tem, da so fitoalexini naravne snovi in zato popolnoma neškodljivi za človeka in živali. Dosedanja raziskovanja še niso odkrila vseh podrobnosti, ki jih moramo poznati, preden se bo novi način varstva začel praktično uvajati. Zelim pa si, da bi do tega prišlo čimprej.

Inž. Janko Košir

Spored od 13. do 19. julija 1969

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Oddaja za najmlajše: Tišo in ena noč (2): »Kraljevič Ahmed in vila Peribanu«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. 15.30 Leocadio Machado: »Siesta krokodilov«. Radijska drama. 16.25 Revija orkestr. 17.30 Plesna čajanka. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 20.30 Iz slovenske folklorne: V starih časih: »S trehuh'n za kruh'n«.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kalanovca: »Pomenek s poslušavkami«. 13.30 Glasba po željah. 17.35 Kaj bi rad videl in kam bi rad šel. 17.55 Kako in zakaj. 18.30 Zbor »Sant'Antonio Vecchio«. 20.35 S pesmijo okrog sveta. 21.00 Odlomki iz svetovnih romanov: Gustave Flaubert: »Gospa Bovaryjeva«. 21.25 Romantične melodije.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Na orglice igra Gern. 12.00 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas. 19.10 Dogodivščine iz vsega sveta (3) Giovanni Artieri: »Dogodivščina v Bagdadu«. 19.45 Zbor iz Rupe-Peči; vodi Klanjšček. 20.35 Beethoven: »Fidelio«, opera v 2 dejanjih.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 2.10 Najlepši trgi Italije: Rafko Vodeb (3) »Trg Navona in Rimu«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst. 17.35 R. De Benedetti: Pionirji elektrike (11) »Osnovatelj elektroemije: Davys«. 18.30 Ljudske pesmi. 19.10 Lupinc: »Higiena in zdravje«. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Razkuštrane pesmi. 17.35 Moj prosti čas. 17.55 Kako in zakaj. 19.10 Iz mitologije filma: Zvezdniki (3) »Charles Spencer Chaplin«. 20.35 Josip Tavčar: »Red mora biti«. Farsa v dveh delih.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kam v nedeljo? 13.30 Glasba po željah. 17.35 R. De Benedetti: Pionirji elektrike (12) »Oersted odkrije magnetične učinke električnega toka«. 17.55 Naši športniki. 18.30 Komorni koncert. 18.50 Ljubljanski jazz ansambel. 19.00 Otroci pojo. 19.10 Pesniški nazori, včeraj in danes. 19.20 Priljubljene melodije. 19.45 »Beri, beri rožmarin zeleni«. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.35 Veseli utrinki. 22.00 Skladbe davnih dob. 22.10 Zabavna glasba.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Tone Penko: »Gozdni sadeži«. 13.30 Glasba po željah. 15.55 Prof. Lauro Davanzo: »Varna pot«. Oddaja o prometni vzgoji. 16.45 Cirule-čarule, pesmi, igre in pravljice za otroke. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 17.30 Za mlade poslušavce: Od šolskega nastopa do koncerta. 17.45 Moj prosti čas. 18.30 Moški komorni zbor iz Celja. 19.10 Umetniki o sebi (3) »Aleksander Vodopivec«. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Ivan Artač: »Pepče se ženi«. Izjava Radijski oder. 21.30 Vabilo na ples. 22.30 Zabavna glasba.

★

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 13. do 19. julija 1969

Nedelja: Prvi: 11.00 Sv. maša. 12.00 Verska oddaja. 18.30 Tour de France. 21.00 Nero Wolf: Nesreča na lovu. — Drugi: 21.15 Settevoci. 22.20 Telefilm.

Ponedeljek: Prvi: 17.00 Tour de France. 21.00 Kriv ali nedolžen?, film. — Drugi: 21.15 Srečanja 1969. 22.15 Simf. koncert.

Torek: Prvi: 17.30 Tour de France. 21.00 Bitka pri Waterloo. 22.40 Zakaj? — Drugi: 21.15 Obredi, ki ozdravijo. 22.15 Belfagor.

Sreda: Prvi: 17.30 Tour de France. 21.00 Bodočnost vesolja. — Drugi: 21.15 Jutri bo prepozno, film.

Četrtek: Prvi: 17.30 Tour de France. 18.45 Mnenja na rešet. 21.00 Prekinjena glasba, telefilm. — Drugi: 21.15 XVII. festival napolitanskih popevk.

Petek: Prvi: 16.15 Tour de France. 21.00 TV 7. 22.00 Skrivnostni zločin na otoku, telefilm. — Drugi: 21.15 XVII. festival napolitanskih popevk. 22.45 Tretji dan.

Sobota: Prvi: 17.30 Tour de France. 18.45 Dokumentarij. 21.00 XVII. festival napolitanskih popevk. 23.00 O vas pravijo... — Drugi: 21.15 Avtoportret Stockhausna. 22.15 Oblomov.

Prošnja

V Severni Ameriki se pripravljata dve knjigi v angleščini in slovenščini. Prva naj bi zajela predvsem slovensko podjetnost v Ameriki, druga pa naj bi prikazala naše znamenite moze in žene po vsem svetu. Čeprav imamo izvrstnega gradiva že dovolj, da bi z lahkoto napolnili obe knjigi, želimo vendar še čim bolj zamašiti vrzeli. Priporočamo se za vsa koristna opozorila in naslove, pa tudi za življenjepise in slike znamenitih in posebno uspešnih Slovencev, ki so se uveljavili kjer koli na tujem. Vse, ki smo jim že pisali, prosimo, naj nam čimprej pošljejo svoje gradivo. Vse, ki so se izredno uveljavili v tujini bodisi kot velepodjetniki, tovarnarji, umetniki, politiki, uravniki, finančniki, inženirji, arhitekti, zdravniki, športniki, pisatelji, časnikarji, založniki, znanstveniki, profesorji na univerzah in visokih šolah, avtorji razprav ali lastniki patentov, prejemniki raznih nagrad ali odlikovanj, ali kar koli že, prosimo, da nam čimprej pošljejo svoje kratke življenjepise (kake tri do deset strani), osebne slike, kopije bibliografij ali patentov, slike umetnin, tovarn, arhitektonskih stvaritev, hotelov ali drugih objektov, ki so njihovo delo ali last, slike raznih priznanj in dokumentov, fotografije, posnete skupaj z mednarodno znanimi osebnostmi, in kar koli se jim še zdi primernega.

Vse, ki bi morda želeli pri tej akciji temeljiteje sodelovati kot zbiratelji in biti kot taki navedeni že na naslovni strani naših publikacij, vabimo, da se nam tudi čimprej oglašijo. Kdor koli misli pomagati pa naj, prosimo, pohiti, da ne bo njegova pomoč prišla prepozno, ko bodo rokopiši že v tiskarni. Prosimo, da pošljete svoja pisma, naslove, predloge in gradivo čim prej na naslov: Dr. Edi Gobec, Associate Professor of Sociology and Anthropology, Kent State University, Kent, Ohio 44240 USA.

OBVESTILA

Nova knjžica. Na razpolago je nova Knjžica z zelo aktualno vsebino »KRI NA ASFALTU«. Naslov sam pove, da gre za prometne nesreče, ki vedno bolj ogrožajo mir ter časno in večno srečo ljudi. Človek postaja na cesti vedno bolj brezsrčen in brezvesten. Nova knjžica hoče opozoriti na napake in nepravilnosti, ki ogrožajo življenje na cesti; vsem uporabnikom vozil hoče prižgati zeleno luč pravičnosti, ljubezni in razsodnosti. — Cena 50 lir.

Državna srednja šola s slovenskim učnim jezikom »Fran Levstik« na Proseku z oddeljenimi razredi v Sv. Križu javlja, da se je s 1. julijem pričelo vpisovanje v prvi razred. Vpisovanje traja do 25. julija.

Vpisovanje v prvi razred enotne srednje šole se vrši vsak dan do večerš 25. t. m. na tajništvo šole v Gorici, ul. Randaccio 10 od 9. do 12. ure.

Slovenski goriški skavti bodo letos taborili v Jugoslaviji in sicer v Logu pod Mangartom. Dostop do kraja je preko Bovca po cesti proti Predelu. Po vasi Log se glavna cesta začne dvigati proti prelazu, tista pa, ki gre do tabora pelje v dolino. Smer bo točno označena. Taborjenje bo od 15. do 28. julija za skavte. Za volčiče bo nekoliko pozneje. Prostor je za tabor zelo primeren, tudi okolica je slikovita, saj smo pod Mangartom in Jalovcem.

DAROVI

Za svetoivanski Marijin dom v Trstu: N. J. 10.000; Saražin-Gerdol ob poroki 10.000; slovenska osnovna šola ob šolski prireditvi 15.000; skupna zbirka 177.835 lir. *Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!*

ZAHVALA

Ob smrti naše ljube žene, mame in babice

Amalije Martelanc

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili drago pokojnico in nam na kateri koli način izkazali svoje sočustvovanje.

Zalujoča družina

Trst - Barkovlje, 6. julija 1969

OGLESI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo